

Тазкия дарслари (150-дарс). Осийлик амрларни тарк этишдир

19:00 / 21.08.2021 4865

Банда эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларидан бири осийликдир.

«Осийлик», «исён», «маъсият» сўзлари бир ўзакдан бўлиб, луғатда «тоатдан чиқиш» деган маънони билдиради.

Уламолар истилоҳида «осийлик» Аллоҳ таолонинг буйруқларига бўйсунини тарк қилишдир.

Бошқа бир таърифда айтилишича, осийлик амрларни тарк этишдир. Аллоҳ таолонинг Китобида ва Расулининг тилидан фарз ва вожиб қилинган нарсаларни тарк қилиш ва Аллоҳ таоло амр қилган ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам етказган зоҳир ва ботин амалларни содир

этмасликдир.

Осийлар икки хил бўлади:

1. Маъсиятни қилиш билан бирга, тоатдан ҳам бош тортади. Бу энг ёмони ҳисобланади.
2. Маъсиятни қилиш билан бирга, тоатларни ҳам адо этади. Бундай банда маъсиятига яраша жазо олади.

Маъсиятнинг катта ёки кичиклигига қараб унинг ҳукми ҳам ўзгаради. Аммо кичик гуноҳни давомли қилиш катта гуноҳни келтириб чиқаради. Ким катта гуноҳ қилса, фосиқ бўлади ва гувоҳлиги ўтмайди.

Аллоҳ таоло маъсиятни қаттиқ қоралаган ва унинг оқибатидан ҳазир бўлишга чақирган. У Зот Нисо сурасида марҳамат қилади:

**بِأَدْعُ هَلْ وَ أَيْفَ أَدْلَاحِ أَرَانُ هَلْ خُذِي هَدُودِحْ دَعْتَي وَ هَلْ وَسَرَوَ هَلْ لَ صَعِي نَمَ وَ
نِي هَمَ**

«Ким Аллоҳга ва Унинг Расулига осийлик қилса ва Унинг чегараларини бузса, У Зот уни мангу қолувчи бўлган ҳолида оловга киритадир. Ва унга хорловчи азоб бордир» (14-оят).

Демак, бу дунёда фақат Аллоҳга ва Унинг Расулигагина итоат қилиб яшаш лозим. Бу итоат шариатга амал қилиш билан бўлади. Аллоҳга бўйсуниб, У кўрсатган дастурга амал қилиб яшаш иймонда, Исломда яшаш демакдир.

Демак, охирада ҳар кимга бу дунёдаги амалига қараб муомала қилинади. Бу дунёда Аллоҳ таолога ва Унинг Расулига итоат этмай, осийлик қилиб, Аллоҳ таолонинг чегарасидан чиққанлар у дунёда абадий дўзахга киритилади. У ерда албатта, хорловчи азоблар ҳам бўлади.

Аллоҳ таоло Аҳзоб сурасида марҳамат қилади:

**هُ هَلْ نَوُكَي نَأْ أَرْمَأْ هَلْ وَسَرَوَ هَلْ لَ صَقَ إِذِ إِ نَمُومِ الْوَ نَمُومِ لَ نَأْ كَ أَمَ وَ
أَنِي بُمَ أَلْ لَ صَقَ دَقَفَ هَلْ وَسَرَوَ هَلْ لَ صَعِي نَمَ وَ مَورَمَأْ نَمُ هَلْ رَي خُ لَ لَ**

«Ҳеч бир мўмин ва мўмина учун Аллоҳ ва Унинг Расули бир ишга ҳукм қилганида, ўз ишларини ўзларича ихтиёр қилмоқ йўқ. Ким Аллоҳга ва Унинг Расулига осий бўлса, бас, батаҳқиқ, очиқ адашиш-ла адашибди» (36-оят).

Барча мўмин-мусулмонлар учун Аллоҳ таолонинг амри, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳукмлари ҳамма нарсадан устун туради.

Аллоҳ таолонинг кўрсатмаси, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг айтганлари турганда, мўмин киши хоҳ эркак бўлсин, хоҳ аёл ўзича бир иш қила олмайди. Бу мумкин ҳам эмас.

Ким Аллоҳнинг ва Унинг Расулининг ҳукмини қўйиб, ўзича иш тутса, Аллоҳ таборака ва таолога ва Унинг Расули соллаллоҳу алайҳи васалламга осий бўлади.

«Ким Аллоҳга ва Унинг Расулига осий бўлса, бас, батаҳқиқ, очиқ адашиш-ла адашибди».

Очиқ адашганларнинг ҳоли нима бўлиши ҳаммага маълум.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам маъсиятдан сақланишни сўраб дуо қилганлар ва осий бўлмасликка ҳаракат қилганларнинг гўзал оқибатга эришишлари хабарини берганлар.

هَلَلِى لى صِهْلِلِى لُؤْسِرَ نَا كَ اَمَلَق : اَل اَمُهْنَعُ هَلَلِى لى صِرَرَمُعَنْ بَا نَع
: وَا حَصَا لَتَا وُعْدَا لَءَا لُؤُوبَ وُغَدَى سَحَسَلَجَمُ نَمُ مَوْقَى مَلَسُو هَى لَع
نَمُ وَا كَى صَا عَمَ نَبَوَا نَبَى لُؤْحَى اَمَ كَتَى شَخُ نَمَا نَلُ مَسَقَا مَهَلَلِى
اُنَى لَع وَا نَبَوُهَتَا اَمَ نَى قَى لَ اَمَ وَا كَتَا نَجَ وَا اُنَى لَع بَتَا اَمَ كَتَا عَا ط
، اُنَى تَى حَا اَمَا نَتَّ وُقُوَا اِنَا صَبَا وَا اِنَا مَسَا بَا اُنَى تَمَ وَا ، اِنَى نَدَلَا تَا بَى صُمُ
، اِنَا دَا عَا نَمَا عَا اُنَى رُصْنَا وَا ، اِنَمَا لَطْنَا نَمَا عَا اِنَا رَا ثَا لَ عَا جَا وَا ، اِنَمَا شَا رَا وَا لَ عَا جَا وَا
اَلَا وَا اِنَمَا هَا رَبَا كَا اِنَى نَدَلَا لَ عَا جَا اَلَا وَا ، اِنَمَا نَى دَى فَا اِنَا تَا بَى صُمُ لَ عَا جَا اَلَا وَا
بَى دَمَرَّتَا لَ اَهَا وَا . «اِنَمَا خَرَى اَلَا نَمَا اِنَى لَعَا طَلَسُنَا اَلَا وَا ، اِنَمَا لَعَا عَا لَبَمَا

Ибн Умар розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам камдан-кам ҳолларда бирор мажлисдан саҳобаларига ушбу дуоларни қилмасдан турар эдилар:

«Аллоҳим! Бизга бизни Сенга маъсият қилишдан тўсадиган кўрқув; бизни жаннатингга етказадиган тоат; бизга дунё мусибатларини енгил қиладиган қаттиқ ишонч насиб қилгин.

То тирик эканмиз, бизни қулоқларимиз, қўлларимиз ва қувватимиз ила ҳузурлантиргин ва буни биздан (кейингиларга ҳам) мерос қолувчи қилгин. Бизнинг ўчимизни бизга зулм қилганларга хослагин.

Бизга душманларимиз устидан нусрат бергин. Мусибатимизни динимизда қилмагин. Дунёни бош қайғумиз, илмимизнинг етган жойи қилмагин. Устимиздан бизга раҳм қилмайдиганни султон қилмагин».

Термизий ривоят қилган.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди